

Algemene Verkoopvoorwaarden van Koninklijke FrieslandCampina N.V. en haar dochtermaatschappijen, in deze voorwaarden ieder individueel aangeduid als "FrieslandCampina"

1 Toepasselijkheid

- 1.1 Op alle aanbiedingen van en op alle opdrachten aan FrieslandCampina tot verkoop en levering door FrieslandCampina van producten (hierna "zaken"), en op alle overeenkomsten met FrieslandCampina terzake, zijn uitsluitend deze voorwaarden van toepassing.
- 1.2 Deze voorwaarden zijn ook van toepassing op met de verkoop en levering van zaken samenhangende, door FrieslandCampina te verrichten, diensten, aanneming van werk en het geven van adviezen.
- 1.3 De toepasselijkheid van voorwaarden van de wederpartij of afnemer (hierna "afnemer") van FrieslandCampina wordt hierbij uitdrukkelijk van de hand gewezen.
- 1.4 Op van deze voorwaarden afwijkende bedingen kan door de afnemer slechts een beroep worden gedaan indien en in zoverre deze door FrieslandCampina schriftelijk zijn aanvaard.
- 1.5 De afnemer met wie eenmaal op de onderhavige voorwaarden is gecontracteerd, stemt in met de toepasselijkheid van deze voorwaarden op latere overeenkomsten tussen haar en FrieslandCampina.
- 1.6 FrieslandCampina heeft het recht deze algemene voorwaarden éézijdig te wijzigen. Een zodanige wijziging zal rechtskracht hebben tussen FrieslandCampina en de afnemer, ook ten aanzien van reeds bestaande overeenkomsten en treedt in werking 30 dagen na bekendmaking daarvan door middel van deponering bij de Kamer van Koophandel (of in geval van reeds bestaande overeenkomsten door mededeling daarvan aan de afnemer). De afnemer heeft, in het geval van een materiële tussentijdse wijziging van de algemene voorwaarden door FrieslandCampina, het recht FrieslandCampina (binnen 14 dagen na voornoemde mededeling) aan te geven (d.m.v. een aangetekende brief met bericht van ontvangst) de overeenkomst tussentijds te willen beëindigen met ingang van de datum van inwerkingtreding van de gewijzigde algemene voorwaarden indien de wijziging ook op haar van toepassing is. FrieslandCampina heeft het recht om uiterlijk 10 dagen na de tijdige ontvangst van voornoemde brief schriftelijk aan de afnemer aan te geven bereid te zijn om de overeenkomst op basis van de ongewijzigde voorwaarden voort te zetten. In dat geval zal de wijziging niet van toepassing zijn op de afnemer en wordt de overeenkomst op basis van de ongewijzigde voorwaarden voortgezet. Indien FrieslandCampina geen gebruik maakt van voornoemd recht, zal de overeenkomst met de betreffende afnemer automatisch met ingang van de inwerkingtreding van de gewijzigde algemene voorwaarden eindigen.

2 Aanbiedingen, opdrachten en overeenkomsten

- 2.1 Alle aanbiedingen van FrieslandCampina zijn vrijblijvend.
- 2.2 Opdrachten en acceptaties van aanbiedingen door

de afnemer gelden als onherroepelijk. Orders van afnemers binden FrieslandCampina op zichzelf niet. FrieslandCampina is slechts gebonden wanneer zij een order schriftelijk heeft aanvaard. Mondelinge toezeggingen of afspraken door of met haar personeel verbinden FrieslandCampina niet dan nadat en in zoverre zij deze schriftelijk heeft bevestigd.

- 2.3 Op wijzigingen in een overeenkomst zijn deze voorwaarden van overeenkomstige toepassing.

3 Conformiteit

- 3.1 Alle opgaven door FrieslandCampina van getallen, maten, gewichten en/of andere aanduidingen met betrekking tot zaken worden met zoveel mogelijk zorg gedaan. FrieslandCampina kan er echter niet voor instaan dat zich terzake geen afwijkingen zullen voordoen. In de branche gebruikelijke afwijkingen zijn in ieder geval toegelaten. De afnemer dient de overeenstemming met opgegeven of overeengekomen getallen, maten, gewichten en/of andere aanduidingen van FrieslandCampina bij in ontvangstname van zaken zoveel mogelijk te controleren. Door FrieslandCampina getoonde of verstrekte monsters, tekeningen of modellen van te leveren zaken zijn daarvan slechts aanduidingen als in dit artikel bedoeld en aan de inhoud van dit artikel uitdrukkelijk onderworpen.
- 3.2 De afnemer dient zich er van te vergewissen dat de door haar te bestellen en/of bestelde zaken en de daarbij horende documentatie, verpakking, etikettering en/of andere informatie voldoen aan alle in het land van bestemming daaraan van overheidswege gestelde bepalingen.

4 Prijs

- 4.1 Tenzij anders is overeengekomen, zijn de door FrieslandCampina opgegeven of met FrieslandCampina overeengekomen prijzen netto, Ex Works (conform het terzake bepaalde in de laatste versie van de Incoterms). De prijzen zijn derhalve onder meer exclusief BTW, exclusief in- en uitvoerrechten, accijnzen en andere belastingen of heffingen opgelegd of geheven met betrekking tot de zaken en exclusief transportkosten.
- 4.2 Indien FrieslandCampina emballage, verpakking, inlading, vervoer, verzending, lossing of verzekering van zaken op zich heeft genomen zonder dat daarvoor uitdrukkelijk schriftelijk een prijs is overeengekomen, is zij gerechtigd de afnemer daarvoor de werkelijke kosten en/of de bij FrieslandCampina gebruikelijke tarieven in rekening te brengen.
- 4.3 Door FrieslandCampina opgegeven of met FrieslandCampina overeengekomen prijzen zijn gebaseerd op de kostprijs van de zaken, die geldt op het moment van het sluiten van de overeenkomst. Indien de kostprijs na het sluiten van de overeenkomst, doch voor aflevering van de zaken een

verhoging ondergaat waarop FrieslandCampina in redelijkheid geen invloed kan uitoefenen, bijvoorbeeld door overheidsmaatregelen, door wisselkoersveranderingen of wijziging in subsidies, grondstofprijzen (mede in verband met wijziging of verval van prijsnoteringen), vrachttarieven, energiekosten, in- en uitvoerrechten of accijnzen of als gevolg van inflatie, is FrieslandCampina gerechtigd de prijzen dienovereenkomstig te verhogen.

4.4 Indien en voor zover de prijzen gebaseerd zijn op prijslijsten van FrieslandCampina geldt de op het moment van levering geldende prijslijst. Wijzigingen in prijslijsten worden door FrieslandCampina zo spoedig mogelijk aan de afnemer bekend gemaakt.

5 Leveringstermijn

5.1 De leveringstermijn gaat in na totstandkoming van de overeenkomst, nadat FrieslandCampina beschikt over alle door de afnemer te verstrekken materialen, documenten en gegevens en nadat een eventueel overeengekomen vooruitbetaling door FrieslandCampina is ontvangen of zekerheid voor betaling ten behoeve van FrieslandCampina is gesteld.

5.2 Door FrieslandCampina opgegeven leveringstermijnen gelden als indicatief en zullen nimmer te beschouwen zijn als fatale termijnen. In geval van overschrijding van de leveringstermijn is de afnemer nimmer gerechtigd tot het vorderen van vergoeding van aanvullende of vervangende, directe of indirecte schade of tot niet-nakoming dan wel opschorting van enige uit de overeenkomst, dan wel enige andere overeenkomst voortvloeiende verplichting of tot beëindiging of ontbinding van de overeenkomst. De afnemer is echter gerechtigd FrieslandCampina na het verstrijken van de leveringstermijn een nieuwe redelijke termijn aan te zeggen, bij overschrijding waarvan de afnemer gerechtigd is de overeenkomst zonder kosten te beëindigen of te ontbinden door een schriftelijke mededeling daarvan aan FrieslandCampina binnen veertien dagen, zonder dat zulks tot enige schadevergoedingsplicht van FrieslandCampina kan leiden.

5.3 De leveringstermijn wordt verlengd met de tijd dat de uitvoering van de overeenkomst wordt vertraagd door overmacht (als gespecificeerd in artikel 11 van deze voorwaarden).

6 Levering, afname, opslag

6.1 FrieslandCampina heeft het recht om voor de uitvoering van de overeenkomst, of delen daarvan, derden in te schakelen (hierna "hulppersonen").

6.2 Tenzij partijen uitdrukkelijk een andere leveringswijze zijn overeengekomen, zijn leveringen "af fabriek" (Ex Works) (conform het terzake bepaalde in de laatste versie van de Incoterms).

6.3 FrieslandCampina heeft het recht om in gedeelten te leveren. Voor de toepassing van deze voorwaarden wordt iedere deellevering als een zelfstandige levering aangemerkt.

6.4 De zaken dienen op de overeengekomen plaats en het overeengekomen tijdstip van aflevering door

of namens de afnemer volledig in ontvangst te worden genomen. De afnemer draagt zorg voor voldoende laad- en losmogelijkheden en voor een snelle lossing.

6.5 Indien de afnemer de zaken niet of niet tijdig afneemt, is zij zonder ingebrekestelling in verzuim. FrieslandCampina is in dat geval gerechtigd om de zaken voor rekening en risico van de afnemer op te slaan of, naar haar keuze, aan een derde partij te verkopen. De afnemer blijft de koopsom verschuldigd, vermeerderd met rente, schade en kosten, waaronder begrepen maar niet beperkt tot de opslagkosten, en in voorkomend geval verminderd met de netto opbrengst van de verkoop aan de derde partij.

7 Emballage

7.1 Indien, in afwijking van het bepaalde in artikel 6.2 van deze voorwaarden, is overeengekomen dat FrieslandCampina namens de afnemer zorg zal dragen voor het transport van de zaken, wordt, indien daarvoor geen nadere aanwijzing door afnemer aan FrieslandCampina is verstrekt, en door FrieslandCampina schriftelijk is geaccepteerd, de wijze van transport, verzending, verpakking e.d. door FrieslandCampina bepaald, zonder dat FrieslandCampina hiervoor aansprakelijk is.

7.2 De emballage, voorzover niet bedoeld voor eenmalig gebruik, waaronder begrepen maar niet beperkt tot pallets, kratten, containers en andere hulpmiddelen bij het transport, blijft eigendom van FrieslandCampina, ook indien de afnemer daarvoor statiegeld betaalt. De afnemer is derhalve niet gerechtigd de emballage aan derden ter beschikking te stellen.

7.3 De emballage mag niet voor andere doeleinden worden gebruikt dan waarvoor zij bestemd is.

7.4 De afnemer is verplicht de emballage zo spoedig mogelijk en uiterlijk bij de eerstvolgende levering van FrieslandCampina aan de afnemer gesorteerd en gereinigd te retourneren. De hieraan verbonden kosten komen voor rekening van de afnemer.

7.5 Ingeval van verlies of beschadiging van emballage vervalt de aanspraak van de afnemer op terugbetaling van statiegeld en is de afnemer verplicht de schade, onder aftrek van het statiegeld, aan FrieslandCampina te vergoeden.

8 Risico- en eigendomsovergang

8.1 Het risico van de gekochte zaken gaat op de afnemer over, op het moment van levering.

8.2 Alle door FrieslandCampina geleverde zaken blijven eigendom van FrieslandCampina tot aan het moment van volledige voldoening van al hetgeen FrieslandCampina in verband met de onderliggende overeenkomst en/of eerdere dan wel latere overeenkomsten van dezelfde aard van de afnemer te vorderen heeft, schade, kosten en rente daaronder begrepen. De afnemer doet bij voorbaat afstand van een eventueel retentierecht met betrekking tot die zaken en zal geen beslag (doen) leggen op die zaken.

8.3 Met betrekking tot leveringen van zaken binnen

het grondgebied van de Bondsrepubliek Duitsland geldt het navolgende:

- a. De eigendom van de geleverde zaken blijft voorbehouden aan FrieslandCampina totdat alle vorderingen afkomstig uit de handelsbetrekking met de afnemer zijn voldaan. Het plaatsen van afzonderlijke vorderingen op een rekening-courant evenals de vereffening en erkenning van deze vorderingen laat dit eigendomsvoorbehoud onverlet. De afnemer is gerechtigd bij het normale handelsverkeer te beschikken over de zaken onder eigendomsvoorbehoud zolang hij zijn verplichtingen nakomt jegens FrieslandCampina. De vorderingen tegen derden die hieruit voortvloeien, gelden voor de zekerheid als overgedragen aan FrieslandCampina. Bij doorverkoop tegen contante betaling treedt de opbrengst direct in de plaats van de zaken. Hierbij dient de overdracht van de opbrengst ter vereffening van de vorderingen van FrieslandCampina onverwijld te geschieden. Indien de waarde van de voor FrieslandCampina bestaande zekerheden meer dan 20% hoger is dan de zeker te stellen vorderingen, zijn wij wat dit betreft op verzoek van de afnemer verplicht tot vrijgave. Toegang van derden tot de zaken onder eigendomsvoorbehoud dient direct te worden gemeld aan FrieslandCampina. De afnemer is alleen gerechtigd tot het inhouden van de koopprijs of tot een verrekening indien zijn vordering onbetwist is of bij kracht van gewijsde is vastgesteld.
- b. Het bewerken en verwerken van de zaken onder eigendomsvoorbehoud vindt plaats omwille van FrieslandCampina als fabrikant, een en ander als bedoeld in § 950 van het Duits Burgerlijk Wetboek [BGB], zonder dat er hierbij verplichtingen voor FrieslandCampina ontstaan. Indien de zaken worden verwerkt of onafscheidelijk vermengd met andere voorwerpen die niet aan FrieslandCampina toebehoren, verwerft FrieslandCampina de mede-eigendom over deze nieuwe zaken. Het recht om bij het normale handelsverkeer te beschikken over de zaken is voor zover er tussen de afnemer en diens klanten een cessieverbod overeengekomen is met betrekking tot de vordering van de koopprijs niet van toepassing. Indien de zaken onder eigendomsvoorbehoud van FrieslandCampina door de afnemer worden verkocht, draagt de afnemer hierbij al alle aanspraken die voortvloeien uit de doorverkoop over aan FrieslandCampina. FrieslandCampina aanvaardt de overdracht. De afnemer blijft te allen tijde gerechtigd tot het invorderen van de overgedragen vordering, tenzij dit op toelaatbare gronden wordt herroepen.
- c. Bij achterstallige betalingen of ander ernstig plichtsverzuim alsook in geval van een wezenlijke verslechtering van de vermogenspositie van de afnemer, verplicht hij zich tot afgifte van de zaken onder eigendomsvoorbehoud. De afnemer staat met het oog op het terughalen van de zaken

FrieslandCampina nu al toe diens bedrijfsruimte te betreden. FrieslandCampina is gerechtigd teruggenomen zaken onder eigendomsvoorbehoud door te verkopen volgens het normale handelsverkeer en de kosten hiervan te verrekenen met de opbrengst. De terugname van de zaken onder eigendomsvoorbehoud vindt alleen zekerheidshalve plaats, het terugtrekken uit het contract volgt alleen bij nadrukkelijke schriftelijke verklaring hiertoe.

Op alle afspraken aangaande het eigendomsvoorbehoud als genoemd in dit artikel 8.3 is uitsluitend Duits recht van toepassing.

- 8.4 De afnemer is gehouden de zaken waarop een eigendomsvoorbehoud ten behoeve van FrieslandCampina berust, identificeerbaar te houden en/of te maken en deze van elkaar en van de overige zich bij de afnemer bevindende zaken af te zonderen. FrieslandCampina is steeds gerechtigd, zonder dat daartoe enige nadere machtiging van de zijde van de afnemer is vereist, de zaken die onder haar eigendomsbehoud vallen eigenmachtig terug te nemen, waar deze zaken zich ook bevinden. De afnemer zal hiertoe alle medewerking verlenen. Na terugneming zal de afnemer worden gecrediteerd voor de marktwaarde van de desbetreffende zaken, die in geen geval hoger zal zijn dan de oorspronkelijke koopprijs, verminderd met de op de terugneming gevallen kosten en de overige kosten en schade van FrieslandCampina.
- 8.5 Zolang de eigendom van de geleverde zaken door FrieslandCampina is voorbehouden, is het de afnemer niet toegestaan deze zaken te vervreemden, anders dan in de uitoefening van haar bedrijf, dan wel enig beperkt zakelijk recht daarop te vestigen. Bij verkoop op krediet is de afnemer verplicht van zijn afnemers een eigendomsvoorbehoud te bedingen op de voet van het bepaalde in dit artikel. De afnemer verbindt zich vorderingen die hij tegen zijn afnemers verkrijgt niet aan derden te cederen of te verpanden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van FrieslandCampina. De afnemer verbindt zich verder, bedoelde vorderingen, zodra FrieslandCampina de wens daartoe te kennen geeft, aan haar te verpanden op de wijze, aangegeven in art. 3:239 BW, tot meerdere zekerheid van haar vorderingen tegen de afnemer.
- 8.6 De afnemer heeft een zorgplicht met betrekking tot de onder het eigendomsvoorbehoud vallende zaken en dient deze te verzekeren en verzekerd te houden tegen alle in de branche gebruikelijke risico's. De afnemer zal de polissen van deze verzekeringen op eerste verzoek aan FrieslandCampina ter inzage geven. Alle aanspraken van de afnemer uit hoofde van genoemde verzekeringen zullen, zodra FrieslandCampina te kennen geeft dit te wensen, door de afnemer aan haar worden verpand op de wijze, aangegeven in art. 3:239 BW, tot meerdere zekerheid van de vorderingen van FrieslandCampina tegen de afnemer.

9 Intellectuele en industriële eigendomsrechten

9.1 Alle intellectuele en industriële eigendomsrechten met betrekking tot geleverde zaken en/of verrichte diensten berusten bij FrieslandCampina of derden-rechthebbenden, en gaan door de overeenkomst met FrieslandCampina niet op de afnemer over, ook niet indien de zaken of diensten specifiek voor de afnemer ontworpen, ontwikkeld of samengesteld zijn. De levering van een zaak kan niet worden aangemerkt als een uitdrukkelijke of impliciete licentie tot gebruik, verveelvoudiging of vrijgeven aan derden van de intellectuele of industriële eigendom, tenzij FrieslandCampina daarvoor uitdrukkelijke schriftelijke toestemming heeft gegeven.

9.2 De afnemer zal FrieslandCampina onmiddellijk waarschuwen indien derden inbreuk maken of dreigen te maken op de industriële of intellectuele eigendomsrechten van FrieslandCampina of indien derden zouden menen dat zaken van FrieslandCampina inbreuk maken op de eigen industriële of intellectuele eigendomsrechten. Zou van het laatste inderdaad sprake zijn, dan zal FrieslandCampina naar haar keuze de inbreukmakende zaken kunnen vervangen of wijzigen, of de overeenkomst met de afnemer kunnen beëindigen of ontbinden. De afnemer heeft in deze gevallen geen recht op schadevergoeding door FrieslandCampina behoudens indien en voor zover hij een dergelijk recht kan ontlenen aan artikel 14 van deze voorwaarden.

10 Geheimhouding

10.1 De afnemer is verplicht al hetgeen haar in het kader van de uitvoering van de overeenkomst, omtrent FrieslandCampina bekend wordt, ook als bedoelde informatie niet specifiek als vertrouwelijk is aangemerkt, geheim te houden en van personeelsleden en derden die in het kader van het uitvoeren van de overeenkomst op enigerlei wijze betrokken zijn, hetzelfde te bedingen. Het is de afnemer verboden bedoelde informatie aan te wenden voor eigen gebruik of voor derden.

10.2 De afnemer is verplicht zich zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van FrieslandCampina te onthouden van het direct of indirect gebruik maken van zijn relatie met FrieslandCampina voor promotionele activiteiten of andere doeleinden.

11 Overmacht

11.1 Onder overmacht ("niet-toerekenbare tekortkoming") wordt in deze voorwaarden verstaan, naast hetgeen daaronder in de wet en de jurisprudentie wordt begrepen: elke van de wil van FrieslandCampina onafhankelijke omstandigheid waardoor de nakoming van haar verplichtingen jegens de afnemer geheel of gedeeltelijk wordt verhinderd of waardoor nakoming van de overeenkomst redelijkerwijs door de afnemer niet van FrieslandCampina kan worden gevergd.

11.2 Onder overmacht wordt in ieder geval begrepen: bedrijfsblokkades, stakingen, uitsluiting, gebrek aan grondstoffen, dierziektes, milieuverontreiniging, terrorisme, vertraagde verstrekking aan

FrieslandCampina van bij derden bestelde zaken of diensten, ongevallen, bedrijfsstoringen, door FrieslandCampina onvoorzien problemen bij productie of transport, en verval, intrekking of niet-verlenging van benodigde vergunningen, certificaten, licenties en dergelijke.

11.3 Gedurende de overmachtsperiode kan FrieslandCampina haar verplichtingen uit de overeenkomst opschorten. Indien deze periode langer duurt dan twee maanden, is zowel FrieslandCampina als de afnemer, laatstgenoemde met inachtneming van het bepaalde in artikel 17.4 van deze voorwaarden, gerechtigd de overeenkomst voor het niet uitgevoerde deel eenzijdig te beëindigen of te ontbinden, zonder tot enige schadevergoeding gehouden te zijn.

11.4 FrieslandCampina is gerechtigd betaling te vorderen voor de prestaties die bij de uitvoering van de desbetreffende overeenkomst zijn verricht voordat gebleken is van de omstandigheid die overmacht oplevert.

11.5 FrieslandCampina is ook gerechtigd zich op overmacht te beroepen indien de omstandigheid die overmacht oplevert, intreedt nadat haar prestatie verricht had moeten zijn.

12 Verkoop, levering aan derden

Verkoop, levering of het op andere wijze door de afnemer aan derden ter beschikking stellen van door FrieslandCampina aan de afnemer geleverde zaken dient te geschieden in de originele van FrieslandCampina afkomstige en onbeschadigde samenstelling en verpakking van de zaken per eenheid.

Indien de samenstelling en/of de verpakking van de zaken na levering door FrieslandCampina aan de afnemer wijzigingen of beschadiging ondergaat, door welke oorzaak dan ook, is de afnemer gehouden hiervan onmiddellijk melding te doen aan FrieslandCampina en is de afnemer eveneens gehouden om, indien FrieslandCampina zulks binnen zeven dagen na melding te kennen geeft, deze zaken aan FrieslandCampina terug te verkopen en/of te leveren. FrieslandCampina zal daarvoor een redelijke vergoeding overeenkomstig de marktwaarde van die zaken in gewijzigde en/of beschadigde staat betalen, tenzij de afnemer reeds op andere wijze wordt tegemoet gekomen en/of wijziging in de samenstelling of verpakking en/of de beschadiging aan de afnemer is toe te rekenen.

13 Reclame

13.1 De afnemer is verplicht de zaken onmiddellijk na inontvangstneming door de afnemer zelf of door een in opdracht van de afnemer handelende derde nauwkeurig te (doen) inspecteren. Eventuele klachten ter zake van zichtbare gebreken moeten uiterlijk binnen tien dagen na levering bij FrieslandCampina worden gemeld, bij gebreke waarvan elke aanspraak van de afnemer jegens FrieslandCampina vervalft.

- 13.2 Reclame door de afnemer terzake "verborgen" gebreken dient, op straffe van verval van iedere aanspraak van de afnemer jegens FrieslandCampina, plaats te hebben binnen tien dagen nadat deze zijn ontdekt dan wel redelijkerwijs hadden behoren te zijn ontdekt, doch uiterlijk binnen zes maanden na de levering, behoudens indien en voor zover de zaken een houdbaarheidsdatum hebben en het gebrek inhoudt dat de zaken korter houdbaar zijn dan de houdbaarheidstermijn aangeeft, in welk geval reclame tot het verstrijken van de houdbaarheidstermijn mogelijk is.
- 13.3 De afnemer dient schriftelijk te klagen. De klacht dient een zo gedetailleerd mogelijke omschrijving van het gebrek te bevatten, zodat FrieslandCampina in staat is adequaat te reageren. De afnemer dient FrieslandCampina in de gelegenheid te stellen een klacht te (laten) onderzoeken. De afnemer zal alle voor het onderzoek noodzakelijke medewerking verlenen. Indien de afnemer geen of onvoldoende medewerking verleent of onderzoek anderszins niet (meer) mogelijk is, vervalt iedere aanspraak van de afnemer jegens FrieslandCampina.
- 13.4 Ieder recht op reclame vervalt, naast de in lid 1 tot en met lid 3 genoemde gevallen indien:
- de zaken door of namens de afnemer ondeugdelijk of in strijd met door of namens FrieslandCampina gegeven instructies zijn vervoerd, behandeld, gebruikt, bewerkt of opgeslagen;
 - de zaken door of namens de afnemer zijn verwerkt;
 - de afnemer enige uit de onderliggende overeenkomst voor haar voortvloeiende verplichting jegens FrieslandCampina niet, niet behoorlijk of niet tijdig nakomt;
 - de afnemer handelt in strijd met het genoemde in artikel 12 van deze voorwaarden.
- 13.5 In geval van een gerechtvaardigde en tijdige reclame zal FrieslandCampina hetzij kosteloos herleveren, hetzij de afnemer geheel of gedeeltelijk voor de ondeugdelijke zaken crediteren, een en ander naar keuze van FrieslandCampina. Op herlevering zijn deze voorwaarden van toepassing.
- 13.6 Na constatering van een tekortkoming in een zaak is de afnemer verplicht om al datgene te doen dat schade voorkomt of beperkt, eventuele onmiddellijke staking van gebruik, bewerking of verwerking daaronder uitdrukkelijk begrepen.
- 13.7 Zaken waaromtrent terecht is of wordt gereclameerd mogen aan FrieslandCampina slechts worden geretourneerd, na schriftelijke instemming van FrieslandCampina en slechts worden vernietigd op schriftelijk verzoek van FrieslandCampina. De kosten van retournering of vernietiging, komen, indien de reclame terecht is, alleen na zodanige schriftelijke instemming of verzoek van FrieslandCampina, voor haar rekening.

14 Aansprakelijkheid

- 14.1 De aansprakelijkheid van FrieslandCampina in verband met eventuele tekortkomingen terzake door haar geleverde zaken en daarmee samenhangende diensten is beperkt tot het nakomen van de

in het vorige artikel omschreven verplichtingen na reclame.

- 14.2 FrieslandCampina is nimmer gehouden tot betaling van schadevergoeding behoudens indien en in zoverre de geleden schade door opzet of grove schuld van FrieslandCampina of haar leidinggevende ondergeschikten, is toegebracht. FrieslandCampina is in geen geval aansprakelijk voor indirecte of immateriële schade, zoals maar niet beperkt tot bedrijfs-, gevolg-, of stilligschade en gederfde inkomsten en winsten, verlies van klanten, schade aan naam en/of goodwill.
- 14.3 In alle gevallen waarin FrieslandCampina gehouden is tot betaling van schadevergoeding zal deze nooit hoger zijn dan, naar haar keuze, hetzij de factuurwaarde van de geleverde zaken en/of verrichte diensten waardoor of in verband waarmee de schade is veroorzaakt, hetzij, indien de schade gedekt is door een verzekering van FrieslandCampina, het bedrag dat daadwerkelijk door de verzekeraar terzake wordt uitgekeerd.
- 14.4 Iedere vordering jegens FrieslandCampina, behalve die welke door FrieslandCampina is erkend, vervalt door het enkele verloop van 12 maanden na het ontstaan van die vordering.
- 14.5 De werknemers van FrieslandCampina of door FrieslandCampina voor de uitvoering van de overeenkomst ingeschakelde hulppersonen kunnen zich jegens de afnemer beroepen op alle aan de overeenkomst te ontleen verweermiddelen als waren zij zelf bij die overeenkomst partij.
- 14.6 De afnemer zal FrieslandCampina, haar werknemers en de door haar voor de uitvoering van de overeenkomst ingeschakelde hulppersonen, volledig vrijwaren voor elke vorm van aansprakelijkheid in verband met de uitvoering door FrieslandCampina van de overeenkomst. In het kader van zijn vrijwaringsverplichting is de afnemer onder meer gehouden tot vergoeding van de redelijke kosten van verweer tegen aanspraken van derden.

15 Verplichtingen van de afnemer en vrijwaring

- 15.1 Niet-nakoming door de afnemer van de overeenkomst met FrieslandCampina of een of meer bepalingen van deze voorwaarden dan wel toerekenbaar onrechtmatig handelen of nalaten door of namens de afnemer dan wel niet-naleving van andere instructies of voorschriften van FrieslandCampina, waaruit schade voor FrieslandCampina voortvloeit, verplicht de afnemer tot vergoeding van alle daardoor aan FrieslandCampina toegebrachte schade. Onverkort het bepaalde in artikel 14.6, vrijwaart de afnemer FrieslandCampina voor alle aanspraken van derden op vergoeding van enige door deze derden in een dergelijk geval geleden schade. In het kader van zijn vrijwaringsverplichting is de afnemer onder meer gehouden tot vergoeding van de redelijke kosten van verweer tegen aanspraken van derden.
- 15.2 FrieslandCampina kan de afnemer verplichten om zaken die hij in het verkeer heeft gebracht en waaraan een gebrek kleeft, dan wel waaraan een

gebrek zich dreigt te openbaren, binnen een door FrieslandCampina te bepalen redelijke termijn uit de markt te nemen (hierna "recall-actie"). Alle hieraan verbonden kosten komen voor rekening van de afnemer, tenzij de oorzaak van de recall-actie op grond van de overeenkomst, deze algemene voorwaarden of de wet, niet voor rekening en risico van de afnemer komt.

16 Betaling en zekerheid

16.1 Betaling dient zonder korting uit welken hoofde ook geschieden op het overeengekomen tijdstip, of, indien geen tijdstip is overeengekomen, binnen 14 dagen na factuurdatum, in de valuta als vermeld op de factuur en uitsluitend op de wijze als op de factuur aangegeven. FrieslandCampina heeft te allen tijde het recht gehele of gedeeltelijke vooruitbetaling te vorderen en/of anderszins voor betaling zekerheid te verkrijgen naar haar keuze, in de vorm van een bank- of concerngarantie. De afnemer is verplicht daaraan te voldoen.

16.2 FrieslandCampina is steeds bevoegd al hetgeen zij aan de afnemer schuldig is te verrekenen met hetgeen de afnemer, al dan niet opeisbaar, onder voorwaarden of tijdsbepaling, aan enige tot het FrieslandCampina concern behorende vennootschap schuldig is.

16.3 De afnemer doet afstand van enig recht op verrekening van over en weer verschuldigde bedragen. Reclames schorten de betalingsverplichtingen van de afnemer niet op.

16.4 Indien de afnemer enig door haar verschuldigd bedrag niet op de voet van het voorgaande voldoet, is zij zonder ingebrekestelling in verzuim. Zodra de afnemer met enige betaling in verzuim is zijn alle overige vorderingen van FrieslandCampina op de afnemer opeisbaar en treedt ook ten aanzien van die vorderingen het verzuim zonder ingebrekestelling onmiddellijk in. Met ingang van de dag waarop de afnemer in verzuim is, is zij aan FrieslandCampina een vertragingsrente verschuldigd die 3% hoger is dan de wettelijke rente.

16.5 Bij (buiten)gerechtelijke invordering is de afnemer, naast de hoofdsom en de vertragingsrente, de werkelijk door FrieslandCampina gemaakte incassokosten verschuldigd. De buitengerechtigde incassokosten belopen ten minste 15% van de hoofdsom. De gerechtelijke kosten zijn niet beperkt tot de te liquideren proceskosten, maar zullen integraal voor rekening van de afnemer zijn indien deze (in overwegende mate) in het ongelijk wordt gesteld.

17 Beëindiging en ontbinding

17.1 FrieslandCampina heeft het recht de uitvoering van de overeenkomst op te schorten dan wel naar haar keuze de overeenkomst door een schriftelijke verklaring en zonder voorafgaande ingebrekestelling, kennisgeving of rechtelijke tussenkomst, geheel of gedeeltelijk, met onmiddellijke ingang naar haar keuze te beëindigen of te ontbinden met behoud van alle haar toekomende rechten op vergoeding van kosten, schade en rente:

a. indien de afnemer één of meer van haar verplichtingen voortvloeiende uit, of anderszins verbandhoudende met de overeenkomst, niet, niet-tijdig, of niet behoorlijk nakomt, of vaststaat dat nakoming zonder tekortkoming onmogelijk zal zijn;

b. Indien FrieslandCampina een goede grond heeft te vrezen dat de afnemer niet in staat en/of bereid is of zal zijn aan haar verplichtingen te voldoen;

c. Indien de afnemer in staat van faillissement wordt verklaard of haar faillissement of (al dan niet voorlopige) surseance is aangevraagd of verleend, overgaat tot liquidatie of staking van haar onderneming, een akkoord aanbiedt, beslag op (een deel) van haar activa wordt gelegd of anderszins insolvent blijkt;

d. Indien zich naar het inzicht van FrieslandCampina ingrijpende wijzigingen voordoen in direct of indirecte eigendoms- of zeggenschapsverhoudingen bij de afnemer.

17.2 FrieslandCampina is eveneens gerechtigd de overeenkomst naar haar keuze geheel of gedeeltelijk te beëindigen of te ontbinden indien door of namens de afnemer in verband met de totstandkoming of uitvoering van de overeenkomst enig voordeel is of wordt aangeboden of verschaft aan een persoon die deel uitmaakt van FrieslandCampina.

17.3 FrieslandCampina is daarnaast gerechtigd de overeenkomst met de afnemer geheel of gedeeltelijk naar haar keuze te beëindigen of te ontbinden, indien de overeenkomst met haar toeleverancier of opdrachtgever, om welke reden dan ook, wordt beëindigd of ontbonden of om andere redenen niet door haar of haar toeleverancier dan wel opdrachtgever wordt uitgevoerd. In geval van ontbinding is FrieslandCampina slechts gehouden tot vergoeding dan wel creditering van de door haar in rekening gebrachte verkoopprijs, onder teruggave door de afnemer van het reeds geleverde.

17.4 De afnemer is slechts tot beëindiging of ontbinding gerechtigd in de gevallen bedoeld in de artikelen 5.2 en 11.3 van deze voorwaarden en alsdan niet dan na betaling aan FrieslandCampina van alle op dat ogenblik aan FrieslandCampina al dan niet opeisbaar verschuldigde bedragen.

18 Overige bepaling, toepasselijk recht en bevoegde rechter

18.1 Indien één of meerdere bepalingen uit deze algemene voorwaarden ongeldig blijken te zijn, of door een rechter buiten werking worden gesteld, blijven de overige bepalingen onverkort van kracht.

18.2 Tenzij anders bepaald, is op alle verbintenissen tussen FrieslandCampina en de afnemer Nederlands recht van toepassing. De toepasselijkheid van het Verdrag van de Verenigde Naties 1980 inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken (CISG) is echter uitgesloten.

18.3 De afnemers van babyvoeding zijn gehouden de Internationale gedragscode voor het op de markt brengen van vervangingsmiddelen voor moeder-

melk (International Code of Marketing of Breast Milk Substitutes), uitgegeven door de Wereld Gezondheidsorganisatie te Genève, 1981, in acht te nemen.

- 18.4 Alle geschillen tussen partijen die voortvloeien uit dan wel anderszins verband houden met enige overeenkomst en/of deze algemene voorwaarden en die behoren tot de competentie van de sector civiel van een rechtbank zullen in eerste instantie uitsluitend worden beslecht door de (Voorzieningenrechter van de) Rechtbank Utrecht, tenzij FrieslandCampina een andere bevoegde rechter prefereert.

19 Algemene Verkoopvoorwaarden van FrieslandCampina Cheese (Specialties), onderdeel van FrieslandCampina Cheese & Butter B.V., Amersfoort

In aanvulling op deze algemene verkoopvoorwaarden zijn op alle aanbiedingen, verkopen en leveringen door FrieslandCampina Cheese & Butter B.V. aan afnemers en alle overeenkomsten ter zake daarvan en daarmee verband houdend, **de Algemene Verkoopvoorwaarden van FrieslandCampina Cheese** (Specialties), onderdeel van FrieslandCampina Cheese & Butter B.V. gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 31016313, van toepassing.

Deze voorwaarden zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 11057544.